

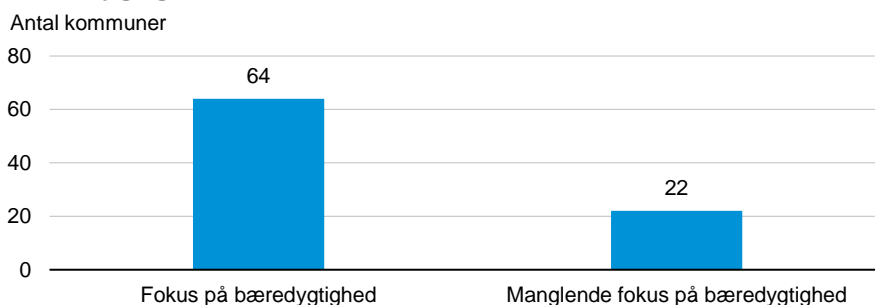
Hver fjerde kommunes indkøbspolitik mangler fokus på bæredygtighed

Kommunernes indkøb spiller en vigtig rolle for at drive den grønne omstilling. Men knap en fjerdedel af kommunernes indkøbspolitikker mangler fokus på bæredygtighed.

Kommunernes indkøb udgør næsten 100 mia. kr.

Med en årlig værdi på et trecifret milliardbeløb er de kommunale indkøb et centralt politisk værktøj til at understøtte den grønne omstilling ved at stille krav om miljø- og klimavenlighed for de produkter og ydelser, der købes ind.¹ Men en opgørelse af indkøbspolitikkerne viser, at 22 kommuner ikke har fokus på bæredygtighed.²

Hver fjerde kommunes indkøbspolitik mangler fokus på bæredygtighed

Anm.: For 12 kommuner har det ikke været muligt at fremsøge en indkøbs- eller udbudspolitik.

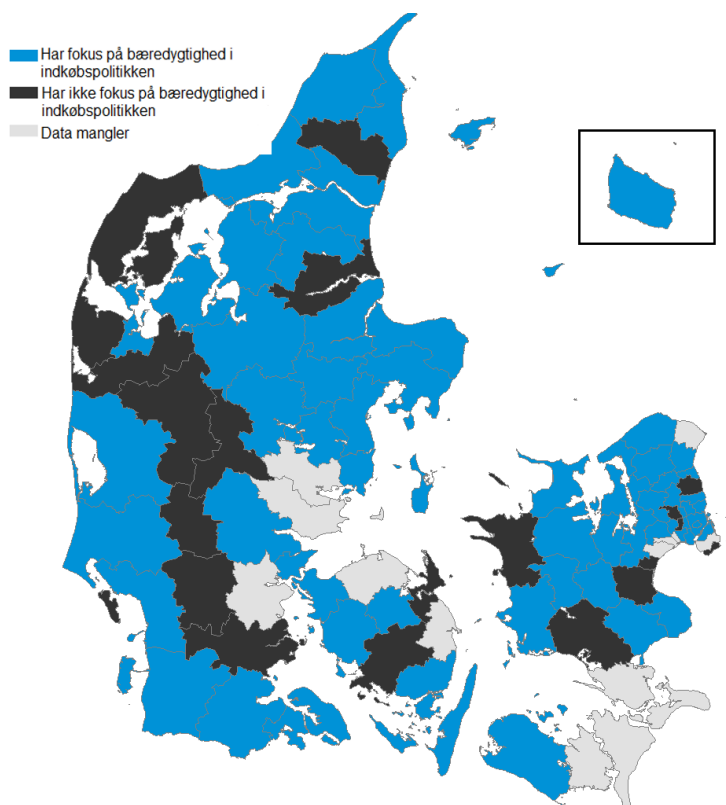
Kilde: DI-optælling på baggrund af kommunernes egne indkøbs- og udbudspolitikker

¹ KL (2020). Indkøb med mening: Fælleskommunal indkøbsstrategi 2020-2024.

² Se analysens metodeafsnit for præcisering af ”indkøbspolitikker” og bæredygtighedsbegrebet.

Særligt kommunerne i det vest- og sydjyske kommuner halter bagefter

Gennemgangen viser bl.a. en linje gennem det midt- og sydjyske, hvor kommuner ikke har indskrevet et eksplicit fokus på bæredygtighed i deres indkøbspolitikker. Baggrunden for dette er imidlertid ikke alene, at kommunerne har en indkøbspolitik af ældre dato.

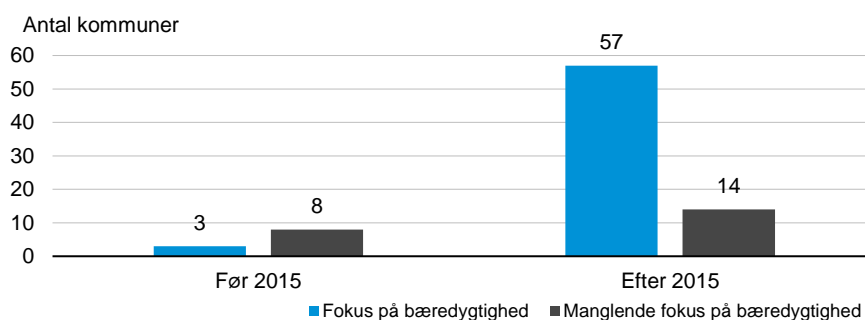

Anm.: For 12 kommuner har det ikke været muligt at fremsøge en opdateret indkøbs- eller udbudspolitik.
Kilde: DI-optælling på baggrund af kommunernes egne indkøbs- og udbudspolitikker

I 2015 blev FN's verdensmål offentliggjort. Kommuner, som har vedtaget en indkøbspolitik efter 2015 har i højere grad fokus på bæredygtighed. Det er dog langt fra alle kommuner, som har vedtaget en indkøbspolitik i 2015 eller derefter, som har et fokus på bæredygtighed. Hele 14 kommuner med en indkøbspolitik vedtaget efter 2015 har ikke fokus på bæredygtighed. Det svarer til ca. 20 pct. af de kommuner med en indkøbspolitik, der er vedtaget efter 2015.

Nyere indkøbspolitikker har oftere fokus på bæredygtighed

Kommuner med indkøbspolitik vedtaget før eller efter 2015

Anm.: For i alt 4 af de kategoriserede indkøbspolitikker har det ikke været muligt at dokumentere årstal for vedtagelse.

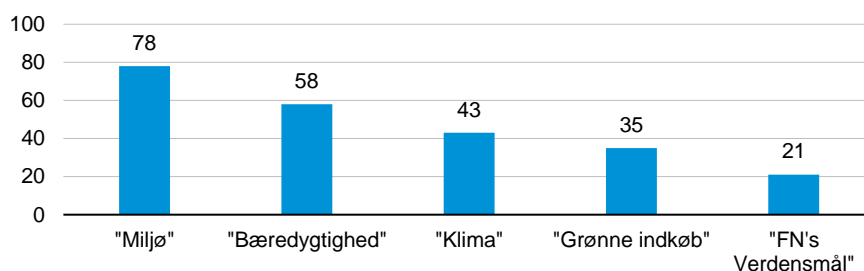
Kilde: DI-optælling på baggrund af kommunernes egne indkøbs- og udbudspolitikker.

Et mindretal af kommunerne henviser til FN's Verdensmål

Indkøbspolitikkerne kategoriseres som bæredygtige, hvis minimum to centrale begreber bliver nævnt.³ Heriblandt henviser kommunerne typisk til miljø- og bæredygtighedsbegreberne, hvorimod henvisninger til FN's Verdensmål samt grønne indkøb i mindre grad optræder i indkøbspolitikkerne.

Miljøbegrebet nævnes hyppigst i indkøbspolitikkerne

Antallet af indkøbspolitikker hvori de udvalgte

Kilde: DI-optælling på baggrund af kommunernes egne indkøbs- og udbudspolitikker.

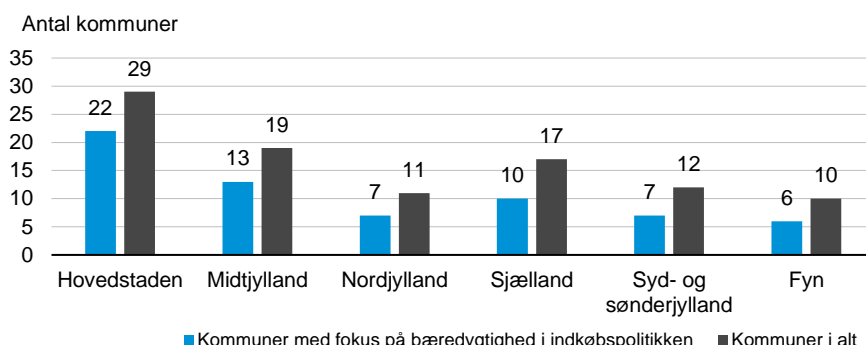
Hovedstadskommunerne har mest fokus på bæredygtighed

Det er generelt kendetegnende, at kommunerne i Hovedstadsområdet har mest fokus på bæredygtighed i deres indkøbspolitikker. Her har 22 ud af i alt 29 kommuner en tilgængelig indkøbspolitik, hvor der er fokus på bæredygtighed. Omvendt er det kun tilfældet for lidt over halvdelen af de sjællandske og sydjyske kommuner.

³ For en uddybning heraf, se analysens metodeafsnit.

Hovedstadskommunerne har mest fokus på bæredygtighed

Geografisk fordeling af kommuner med fokus på bæredygtighed

Anm.: De mørke søjler angiver her det samlede antal af kommuner i de respektive landsdele.

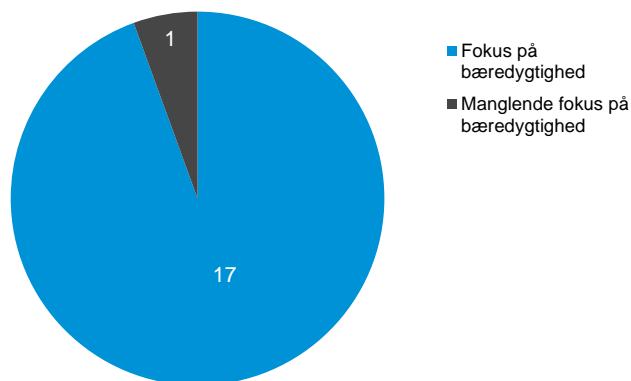
Kilde: DI-optælling på baggrund af kommunernes egne indkøbs- eller udbudspolitikker.

Partnerskabet for offentlige grønne indkøb (POGI)

POGI er et partnerskab blandt kommuner, regioner og andre offentlige organisationer, der har til formål at fremme bæredygtighed gennem offentlige indkøb. Medlemmerne af partnerskabet udvikler fælles bæredygtige mål, der danner grundlag for medlemmernes selvstændige indkøbspolitikker.⁴

Det kan aflæses i kommunernes indkøbspolitikker, da langt størstedelen af POGI-medlemmerne har fokus på bæredygtighed i deres indkøbspolitikker.

Bæredygtighed i indkøbspolitikker blandt POGI-medlemmer

Anm.: I alt 19 kommuner er medlemmer af POGI. For én af de nitten kommuner har det ikke været muligt at identificere en gældende indkøbspolitik, hvorfor kun 18 er opgjort her.

Kilde: Partnerskabet for Grønne Offentlige Indkøb (POGI) og DI-optælling.

⁴ POGI – Et partnerskab der forpligter.

Metode

Kommunernes indkøbspolitik og FN17

Folketingets 2030-panel præsenterede i starten af september 2020 rapporten ”Vores mål”, der er panelets præsentation af mulige målepunkter i forbindelse med Danmarks efterlevelse af FN’s Verdensmål. Inden for Verdensmål 12.7. ”Promovér bæredygtighed i offentlige indkøb” er et af de mulige målepunkter ”Andel kommuner, der har en indkøbspolitik, der eksplicit forholder sig til bæredygtighed”.⁵

Definition af indkøbspolitikker

Kommunerne har forskellige dokumenter, som beskriver deres grundlag for indkøb af både varer og tjenesteydelser. For at sikre så høj repræsentativitet som muligt, har vi i denne analyse medtaget følgende dokumenter som grundlag til kategorisering af kommunernes fokus på bæredygtighed gennem indkøb:⁶

- Indkøbspolitik
- Indkøbs- og udbudsstrategi
- Udbuds- og indkøbsstrategi
- Udbuds- og indkøbspolitik
- Politik for udbud, indkøb og konkurrenceudsættelse

Definition af bæredygtighed

Bæredygtighed blev første gang introduceret som begreb i Brudtland-rapporten.⁷ Bæredygtighed blev dengang introduceret som et begreb, der tog udgangspunkt i både sociale, økonomiske og miljømæssige aspekter.

Senere har begrebet udviklet sig til at rumme social inklusion og klimaudfordringer, samtidig med, at generel økonomisk udvikling (velstand) i samfundet anerkendes som forudsætning for bæredygtig udvikling. Bæredygtighedsbegrebet er således blevet mere bredt favnende.⁸ I denne analyse forholder vi os imidlertid alene til de klima- og miljømæssige aspekter af bæredygtighedsbegrebet.

Kategorisering af indkøbspolitikkerne - sådan har vi gjort

For at sikre, at kommunernes indkøbspolitik bliver kodet efter den udbredte definition, som udgør begrebet bæredygtighed i dag⁹, er kategoriseringen af kommunernes indkøbspolitikker foretaget med det udgangspunkt, at indkøbspolitikkerne kan siges at forholde sig

⁵ Danmarks Statistik & 2030-Panelet (2020, 245). Gør Verdensmål til Vores Mål.

⁶ Det er dog langt overvejende flertallet af kommunerne, der har en indkøbspolitik.

⁷ Brudtland Kommissionen (1987). Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future.

⁸ DI (2019, 3). Ni ud af ti danske virksomheder gør bæredygtig forretning - Bæredygtighed gennem forretningsdrift og eksport af bæredygtige løsninger.

⁹ Hildebrandt, S. (2018, 14). Verdensmålene - det vigtigste punkt på dagsordenen!. *Mandag Morgen*

eksplicit til bæredygtighed, såfremt *to eller flere* af følgende ord optræder i indkøbspolitikken:

- Bæredygtighed
- Klima
- Miljø
- FN's verdensmål
- Grønne (offentlige) indkøb

Kodningen er foretaget kvalitativt af DI. Datagrundlaget er kommunernes nyeste offentliggjorte indkøbspolitik, der er vedtaget og kan findes på kommunernes hjemmesider.¹⁰

Analysens begrænsninger

Analysens metodiske valg resulterer naturligt nok i fravalg. Det kan f.eks. ikke udelukkes, at nogle kommuner i praksis formår at sætte fokus på bæredygtighedshensyn uden eksplicit at benævne politikken med to af de præcise ovennævnte ord. Derudover har analysen ikke fokus på, hvorvidt kommunerne opfylder målene i deres indkøbspolitikker, eller om politikken har haft direkte betydning for kommunernes indkøb.

Analysen beskæftiger sig heller ikke med, om virksomhederne har samme oplevelse af prioritering af bæredygtighed i de enkelte kommuners indkøb.¹¹

Ældre vs. nyere indkøbspolitikker

Nogle kommuner har en ældre indkøbspolitik fra eksempelvis 2013, mens kommuner har en nyere fra så sent som 2021. Naturligt nok kan indkøbspolitikkerne fra 2013 ikke forholde sig til FN's Verdensmål, da Verdensmålene først blev vedtaget i 2015. Selv for nyere indkøbspolitikker fra 2015 eller senere findes dog et betydeligt mindretal på 14 kommuner, hvor indkøbspolitikken mangler fokus på bæredygtighed.

Nedenstående tabel over viser en samlet oversigt over, hvilke af kommunernes indkøbspolitikker, der er kategoriseret som bæredygtige samt hvornår de er vedtaget.

---

¹⁰ Dette betyder, at har kommunerne en revideret indkøbspolitik, er der taget udgangspunkt i denne.

¹¹ Se i stedet DI (2019). Virksomheder: Bæredygtighed skal være en prioritet i offentlige indkøb.

Samlet oversigt over kategorisering af indkøbspolitikker

Kommune	Fokus på bæredygtighed	Vedttaget årstal
Albertslund*	Ja	2018
Allerød	Ja	2017
Assens	Ja	2016
Ballerup	Nej	2019
Billund	Nej	2018
Bornholm	Ja	2021
Brøndby	Ja	2019
Brønderslev	Nej	2013
Dragør	Nej	2016
Egedal*	Ja	2021
Esbjerg*	Ja	2021
Fanø	Nej	2008
Favrskov	Ja	2019
Faxe	Ja	2018
Fredensborg	Ja	2016
Fredericia	Ja	Ukendt
Frederiksberg*	Ja	2021
Frederikshavn	Ja	2021
Frederikssund	Ja	2018
Furesø*	Ja	Ukendt
Faaborg-Midtfyn	Nej	2016
Gentofte	Ja	2019
Gladsaxe*	Ja	2020
Glostrup	Nej	2017
Greve	-	-
Gribskov	Ja	2016
Guldborgsund	-	-
Haderslev	Nej	2016
Halsnæs	Ja	2019
Hedensted	-	-
Helsingør	-	-
Herlev	Ja	2016
Herning	Nej	2014
Hillerød*	Ja	2020
Hjørring	Ja	2017
Holbæk*	Ja	2020
Holstebro	Nej	2006
Horsens	-	-
Hvidovre	Ja	2016
Høje-Taastrup*	Ja	2020
Hørsholm	Ja	2009
Ikast-Brande	Nej	
Ishøj*	-	-
Jammerbugt	Ja	2007
Kalundborg	Nej	2020
Kerteminde	Nej	2016
Kolding	-	-
København	Ja	2019
Køge	Nej	2019

Langeland	Ja	2020
Lejre	Ja	2020
Lemvig	Nej	2007
Lolland	Ja	2018
Lyngby-Taarbæk	Ja	2020
Læsø	Ja	2008
Mariagerfjord*	Nej	2017
Middelfart*	Ja	2019
Morsø	Nej	2018
Norddjurs	Ja	2021
Nordfyn	-	-
Nyborg	-	-
Næstved	Nej	2014
Odder	Ja	2016
Odense*	Ja	2016
Odsherred	Ja	2017
Randers	Ja	2018
Rebild	Ja	2017
Ringkøbing-Skjern	Ja	2019
Ringsted	Ja	2020
Roskilde*	Ja	2018
Rudersdal	Nej	2014
Rødovre	Ja	2017
Samsø	Ja	Ukendt
Silkeborg	Ja	Ukendt
Skanderborg	Ja	2021
Skive	Ja	2016
Slagelse*	Ja	2020
Solrød	Nej	2016
Sorø	Ja	2020
Stevns	Ja	2019
Struer	Ja	2021
Svendborg	Ja	2019
Syddjurs*	Ja	2019
Sønderborg*	Ja	2016
Thisted	Nej	2019
Tønder	Ja	2018
Tårnby	-	-
Vallensbæk	-	-
Varde	Ja	2021
Vejen	Nej	2019
Vejle	Ja	2021
Vesthimmerlands	Ja	2020
Viborg	Ja	2018
Vordingborg	-	-
Ærø	Ja	2021
Aabenraa	Ja	2020
Aalborg*	Ja	2018
Aarhus*	Ja	2018

Anm.: * Angiver kommuner, der er medlem af POGI.

Kilde: Optælling foretaget af DI på baggrund af oplysninger fra kommunernes hjemmesider.